

میزان شیوع و عوامل خطر مرتبط با ویروس هپاتیت B و ویروس HIV/AIDS در زنان باردار مراکز مشاوره بیماری های رفتاری استان خوزستان: پیامد غربالگری برای کنترل انتقال از مادر به کودک

نرگس کشتکار ۱، فائزه بهادر ۲، نوال سواری ۳

^۱ دکترای تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، اهواز، ایران

^۲ دکترای تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، شبکه بهداشتی و درمانی شمیرانات، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران، تهران، ایران

^۳ کارشناس روانشناسی، مرکز مشاوره بیماری های رفتاری، دانشگاه علوم پزشکی اهواز، اهواز، ایران

زمینه: آنتی ژن سطحی هپاتیت B (HBsAg) و آنتی ژن هپاتیت B (HBeAg) مادر مثبت تا ۹۰ درصد احتمال انتقال ویروس هپاتیت B (HBV) از مادر به کودک (MTCT) به نوزادان را در غیاب هیچ گونه پیشگیری یا استفاده از درمان ضد ویروسی دارد. غربالگری معمول قبل از زایمان و استراتژی های مداخله تقریباً در تمامی زنان مبتلا به ویروس HIV انجام ولی وضعیت در زنان مبتلا به هپاتیت هنوز مشخص نشده است. لذا این مطالعه با هدف تعیین شیوع، عفونت و عوامل خطر مرتبط HIV و HBV در زنان باردار انجام شد.

مواد و روش ها: یک مطالعه مقطعی از آذر ۱۳۹۳ تا آذر ۱۴۰۲ در مرکز مشاوره بیماری های رفتاری اهواز انجام شد. در مجموع ۳۱۶ زن باردار انتخاب شدند و اطلاعات مربوط به جمعیت شناسی اجتماعی و عوامل خطر بالقوه در زنان باردار با استفاده از یک پرسشنامه ساختاریافته جمع آوری شد. علاوه بر این، نمونه های خون برای HBsAg مورد آزمایش قرار گرفتند و نمونه های HBsAg مثبت برای HBeAg با استفاده از تست نواری موجود در بازار مورد آزمایش مجدد قرار گرفتند. وضعیت HIV از سوابق جمع آوری شد.

یافته ها: شیوع سرمی HBsAg نفر (۵/۶۹٪) بود که ۱۳ نفر (۴/۱۱٪) از نظر HBeAg مثبت بودند. شیوع عفونت HIV 10.1 درصد (۴۷۵/۴۸) بود. ۱۰ مورد از ۱۸ مورد HBV مثبت (۳/۱۶٪) به HIV آلوده بودند. میزان کلی عفونت همزمان HBV/HIV (2.53%) بود. زنان با سابقه چندین شریک جنسی و HIV مثبت با HBsAg مثبت ارتباط معنی داری داشتند. از میان شرکت کنندگان در مطالعه، ۲۹٫۴٪ از HBV MTCT آگاه بودند و تنها (۳/۴)٪ واکسن HBV تزریق کرده بودند.

بحث و نتیجه گیری: شیوع بالای HBsAg و HBeAg و همچنین آگاهی و عملکرد کم از روش های پیشگیری از HBV نشان می دهد که انتقال پری ناتال HBV ممکن است روش غالب انتقال HBV در منطقه مورد مطالعه باشد. بنابراین غربالگری همه زنان باردار به ویژه آنهایی که سابقه چندین شریک جنسی و عفونت همزمان HIV داشتند و ارائه آموزش بهداشتی در مورد روش های پیشگیری از HBV اجتناب ناپذیر است.

کلمات کلیدی: HBsAg، HBeAg، HIV، MTCT، مرکز مشاوره بیماری های رفتاری